

Občina Moravske Toplice

LIPNICA

Glasilo občine Moravske Toplice, Leto XVIII, Številka 107, 14. november 2012



PRIČELA SE JE GRADNJA OTROŠKEGA VRTCA

Iz vsebine:

Ob dnevu reformacije – str. 2

Pričela se je gradnja vrtca – str. 4

TIC – nova blagovna znamka – str. 5

Odvoz kosovnih odpadkov – str. 7

Kmetijski nasveti – str. 11

Reportaža s poti po Baranji – str. 12-13

Iz šol in vrtcev – str. 14-18

Literarni natečaj – str. 19

Nagradna križanka – str. 23

Urednikov kotiček

Ni kaj, jesen se že spogleduje z zimo. Sneg nas je že dvakrat pozdravil v oktobru in napovedal, da ga bo letošnja zima obilnejše natrosila. Vsaj za večjo otroško radost, če nam bodo zasnežena cestišča delale večje preglavice. Sicer pa je za nami nekaj pomembnih dogodkov: 31. oktobra smo proslavili Dan reformacije, državni in verski praznik slovenskih evangeličanov. Osrednja pomurska prireditev ob dnevu reformacije je bila v Moravskih Toplicah, državna pa v Cankarjevem domu v Ljubljani. O prvi smo nekaj prostora namenili tudi v tej številki Lipnice, svoja razmišljanja o pomenu reformacije pa je dodal škof evangeličanske cerkve na Slovenskem mag. Geza Erniša. Ob 1. novembru smo se spomnili svojih pokojnih, minuli teden pa so si osnovno in srednješolci nekoliko oddahnili od vsakodnevnih šolskih obveznosti, saj so imeli tako imenovane krompirjeve počitnice.

Sicer pa je tudi novembrska številka Lipnice vsebinsko bogata, vanjo smo zajeli tako strokovne nasvete, kakor tudi dogajanja po vaseh, kulturnih in drugih društvih, seveda pa tudi v šolah in vrtcih. Za male sive celice pa je na 23. strani objavljena nagradna križanka. Pa prijetno branje vam voščim.

Vaš urednik Boris Cipot

V Moravskih Toplicah osrednja pomurska slovesnost ob dnevu reformacije Proslava posvečena Janošu Kardošu

Ob dnevu reformacije, državnem, cerkvenem in kulturnem prazniku, je bila v petek, 26. oktobra osrednja pomurska slovesnost v evangeličanski cerkvi v Moravskih Toplicah, ki sta jo skupaj pripravila Evangeličanska cerkev in podružnica Slovenskega protestantskega društva Primož Trubar v Murski Soboti.

Med gosti je bil tudi soboški škof dr. Peter Štumpf. Zbrane je v uvodu nagovoril škof Evangeličanske cerkve na Slovenskem mag. Geza Erniša. Rdeča nit njegovega razmišljanja je bila usmerjena v sporočilnost reformacije, ki



Osrednje pomurske proslave ob dnevu reformacije se je udeležil tudi škof soboške rimskokatoliške škofije dr. Peter Štumpf.



Na izjemno bogato dediščino evangeličanskega duhovnika Janoša Kardoša je v svojem eseju opozoril nekdanji urednik Pomurske založbe Ludvik Sočič.

se nam kot izhodišča ponujajo za razmislek, kako v aktualnem času naprej na področju verskega, pa tudi družbenega življenja. Pri tem je poudaril, da mo lahko Slovenci ponosni, ker smo bili del reformatorskega toka, ki je po svoje zaznamoval razvoj zahodne civilizacije. Slovenskim reformatorjem in evangeličanskim piscem pa gre zasluga, da so skozi širjenje božje besede v materinem jeziku utrjevali tudi narodno in kulturno zavest slovenskega naroda. S tem smo se postavili ob bok velikim evropskim narodom, je še poudaril škof Erniša.

Sicer pa je bila osrednja pozornost proslave namenjena obujanju zgodovinskega spomina na enega pomembnejših mož reformacije, na evangeličanskega duhovnika, prevajalca in pisatelja Janoša Kardoša, ki se je 1801. leta rodil v Noršincih. S svojim delovanjem je kot duhovnik, pisec in prevajalec v veliki meri pripomogel k ohranitvi in utrditvi narodne zavesti slovenskega življa v Prekmurju in Porabju. Po Janošu Kardošu bo v bližnji prihodnosti poimenovan park pred evangeličansko cerkvijo v Moravskih Toplicah.

Skozi bogato dediščino Janoša Kardoša, njegovih knjig, poezije, verskih knjig in šolskih učbenikov se je v zanimivem in poučnem eseju sprehodil Ludvik Sočič, nekdanji urednik Pomurske založbe.

V kulturnem programu so sodelovali učenci cerkvene orgelske šole in člani mešanega pevskega zbora Cantate.

bc

Mesec požarnega varstva

Tudi gasilci v naši občini so z vrsto aktivnosti počastili mesec požarne varstva. Tako so gasilska društva Filovec, Tešanovec in Središča pripravila prikazne vaje po sektorjih, ki so se jih udeležili gasilci gasilskih društev sektorja Bogojina, Prosenjakovci in Martjanci. Sektorske vaje so izvedli v soboto in nedeljo, 27. in 28. oktobra. O samem mesecu požarne varnosti in o »izplenu« vaj bomo obširneje poročali v naslednji številki Lipnice.

bc

Ob dnevu reformacije v premislek Drage bralke in bralci Lipnice

»Tu stojim, drugače ne morem, tako mi Bog pomagaj«. So besede začetnika reformacije dr. Martina Luthra. »Vsem Slovencom gnado, mir, milost inu pravo spoznanje božje skuzi Jezusa Kristusa prosim.«, so besede Primoža Trubarja. In s temi pomenljivimi besedami dveh velikih reformatorjev vas tudi sam prav pristrčno pozdravljam. Brez vsakršnega dvoma in pomislekov namreč lahko povemo, da brez Luthra ne bi bilo svetovne reformacije in brez Trubarja naše Slovenske. In zato nekaj besed o tem velikem Slovencu. Trdo namreč verjamem, da je Trubar bil in ostal tisti naš velik rojak, ki nas je prvič nagovoril kot Slovence in tisti velik slovenski reformator, ki je utemeljil Božjo cerkev slovenskega jezika. S temi dejanji smo namreč tudi Slovenci postali del velike družine zahodnega krščanstva in civilizacije. Le z Biblijo v materinskem jeziku, ter narodnostno ozaveščen, postaneš in ostaneš narod s svojo identiteto in vizijo prihodnosti.



Tudi danes nam je to še kako potrebno. Reformacija namreč ne pomeni le spomina na minulo, temveč izziv in zavezo, da se kot posameznik, Cerkev in družba nenehno reformiramo, umiramo staremu, dajemo možnost novemu. Kajti le taka drža, ki ne misli le nase, lahko doseže nadčasovnost, ter »stane inu obstane« tudi v prihodnje. In Trubar in njegovi so nam tu lahko še tudi danes velik vzor. Njegov versko-kozmpolitski duh, ki nas uči ljubezni do Boga in človeka je tista omika in moč kateri se ne sme-



mo nikoli odpovedati, ampak v njej poiskati in prepoznati globoko vero človeka, ki je božje besede in krščansko etiko povezal s potrebami svojega naroda. Naroda, ki prepozna, da mora v večni želji po novem obstajati tudi globoko spoštovanje do vsega kar v religiozni govorici imenujemo spoštovanje Boga in spoštovanje človeka.

Vse to naj vodi tudi nas. Vodi in ozavešča v prepričanju, da smo v vsakem času pripravljeni skupaj s piscem pisma Hebrejcem izpovedati: »Spominjajte se svojih voditeljev, ki so vam oznanili božjo besedo in se ravnajte po njihovi veri« (Hebrejcem 13, 7). To je namreč garant, da naša hiša kljub mnogoterim ploham ne bo padla, ker je postavljena na trdi skali. In to trdno skalo, božjo besedo, tudi vsi mi nosimo v naših srcih in po njenem nauku tako živimo, da bomo lahko v slehernem času dali obračun iz našega tuzemeljskega ravnanja in vedenja.

Geza Erniša, škof

Poziv organizatorjem javnih prireditev PRIPRAVA KOLEDARJA PRIREDITEV 2013

Vse organizatorje prireditev pozivamo, da oddate seznam načrtovanih dogodkov za leto 2013.

Ker vsi želimo, da so vaše večje in zahtevnejše turistične prireditve čim bolj obiskane, jih moramo skupaj tudi načrtovati. Predvsem datume večjih prireditev je treba skrbno pripravljati vsaj eno leto prej, zato nam prosim čim prej posredujte ustrezne ter izčrpne podatke.

Zaradi priprave koledarja prireditev za naslednje leto vas vljudno naprošamo, da izpolnite vprašalnik, ki ga najdete na spletni strani občine www.moravske-toplice.si oziroma na spletni strani TIC-a Moravske Toplice www.moravske-toplice.com.

Izpolnjene vprašalnike nam prosimo posredujte najkasneje do 30. novembra 2012 na naslov:
TIC Moravske Toplice, Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice
ali po e-pošti info@moravske-toplice.com oziroma po faksu 02 538 15 22.

Za dodatne informacije lahko pokličete na telefon:
02 538 16 62 (Janja)

TIC Moravske Toplice
in Občina Moravske Toplice

Otroški vrtec Moravske Toplice

Občina Moravske Toplice je pričela z gradnjo otroškega vrtca v Moravskih Toplicah. Kapaciteta vrtca je projektirana za šest skupin otrok. Objekt sestavljata pritličje, v katerem se bodo nahajali prostori za otroke, kuhinja ter ostali pomožni prostori in delno mansarda z upravnimi prostori. V pritličju objekta bo za otroke urejenih šest igralnic, garderoba za prvo in za drugo starostno obdobje, trojne sanitarije z upoštevanjem starosti otrok, terase ob igralnicah, osrednji prostor, ki se uporablja tudi za gibalne dejavnosti otrok, dodatni prostor za dejavnosti otrok, prostor za individualno delo z otroki, ki potrebujejo svetovanje in pomoč ter sanitarije z dostopom z zunanjega igrišča. Prav tako se v pritličju nahajajo tudi gospodarski prostori, ki obsegajo kuhinjo, kotlovnico ter garderobo in sanitarije za tehnično osebje. V mansardi se nahajajo upravni prostori in prostori za strokovne delavce.

Objekt je zasnovan kot nizkoenergijski z izolirano temeljno ploščo in zidanimi opečnimi stenami ter armiranobetonskim stropom. Streha je v območju mansarde dvokapnica z lesenim ostrešjem in opečno kritino, nad ostalim pritličjem je streha ravna. Vrata so lesena, okna so prav tako lesena s termoizolacijsko zasteklitvijo. Uporabljeni materiali v notranjosti objekta so naravni kot so kavčuk in les, v sanitarijah in kuhinji bo uporabljena keramika. Stene so ometane in pleskane. Fasada je termoizolacijska.

Za ogrevanje je predvidena toplotna črpalka ter za dogrevanje nizkotemperaturni plinski kotel. Pretežno je talno gretje, v manjšem delu so predvidena druga grelna telesa. Prezračevanje objekta je preko centralnega klimata z avtomatsko regulacijo.



Tako naj bi izgledal nov vrtec.

Ob objektu se ustrezno uredi tudi okolica objekta. Izvedejo se parkirišča za zaposlene in stranke. Za objektom se uredi zelenica. Okrog kompleksa vrtca bo zgrajena ograja.



Gradbeni stroji so že na delu, še letos naj bi bila zgradba pod streho, novega vrtca pa se bodo otroci in starši razveselili še pred prihodnjim poletjem.

Brezplačna pravna pomoč

Občina Moravske Toplice je svojim občanom zagotovila brezplačno pravno pomoč oz. svetovanje v okviru pisarne neprofitnega Zavoda PIP v Murski Soboti.



Svetovanje zajema področja obligacij, stvarnega prava, stanovanjske problematike, zemljiškoknjižnega prava, dedovanja, družinskih razmerij, izvršilnega prava, nepravdnih postopkov, pravnih postopkov, delovnega prava, prekrškov in upravnega prava.

Svetovalci bodo občanu predstavili pravni položaj, ustrezne pravne predpise in okoliščine, ki so pomembne za njegove pravice, obveznosti in pravna razmerja ter pogoje, oblike in vsebino pravnih sredstev in postopkov za njihovo zavarovanje.

Na svetovanje se je potrebno predhodno naročiti, in sicer na telefon (02) 535 27 60 ali osebno v prostorih Zavoda PIP (Zvezna ulica 10, Murska Sobota – stavba Pokrajinske in študijske knjižnice). Pisarna Zavoda PIP je odprta vsak delovni dan od 8.00 do 16.00 ure. Priporočljivo je, da občani na svetovanje prinesejo vso dokumentacijo o problematiki, na podlagi katere bo lahko svetovalec zadevo proučil in ustrezno svetoval.

Do brezplačnega pravnega svetovanja so upravičeni vsi občani občine Moravske Toplice, ne glede na ekonomski oziroma socialni položaj.

Nova blagovna znamka Moravskih Toplic in produkti

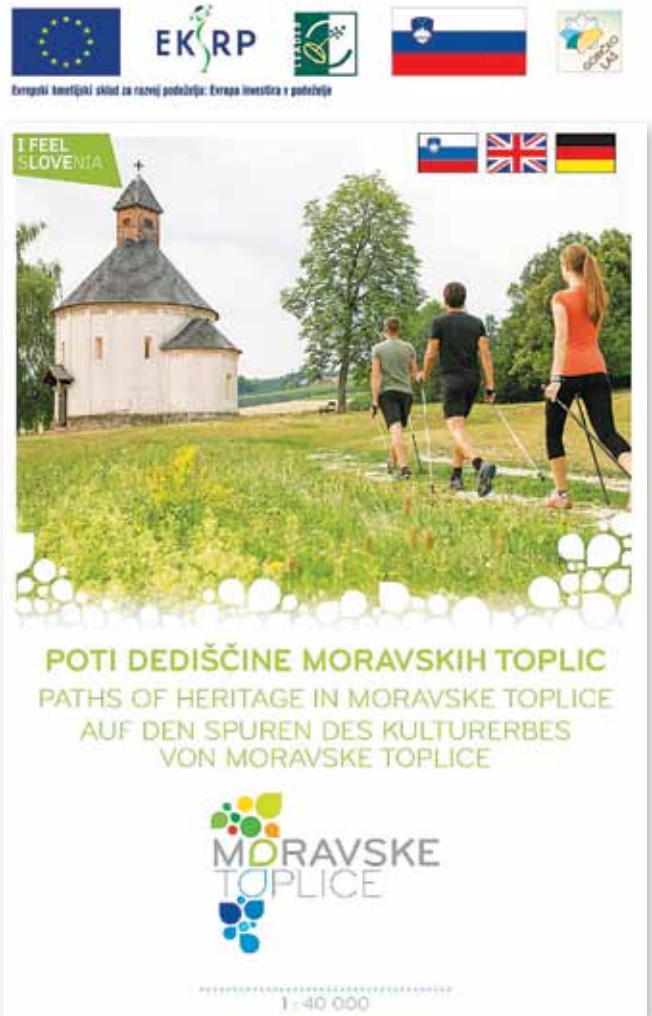
O novi blagovni znamki Moravskih Toplic smo vas že obveščali. **Nastala je v okviru projekta »Poti dediščine Moravskih Toplic«** z akronimom **Modro&zeleno** v sklopu **LAS GORIČKO 2011**, ki je sofinanciran s sredstvi LEADER, ter s strani Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, **Evropa investira v podeželje**. Organ upravljanja programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 je **Ministrstvo za kmetijstvo in okolje**.

Poudarimo še naj, da **nova blagovna znamka** združuje naravne in kulturne attribute območja občine Moravske Toplice kot izhodišča za enotno zunanjo podobo ter nastop na trgu in povečanje možnosti za nadaljnji razvoj območja. Ob izgradnji blagovne znamke sta nastali **novi promocijski tiskovini** – imidž katalog doživetij v **Moravskih Toplicah in okoliških vasicah** ter žepni zemljevid **Moravskih Toplic oziroma občine Moravske Toplice Poti dediščine Moravskih Toplic**.

Tiskovine v dveh jezikovnih različicah (slovensko-angleško-nemški in hrvaško-madžarsko-italijanski) najdete na spletni strani www.moravske-toplice.com.

Z namenom predstavitve nove blagovne znamke so priložnostno nastali še drobni promocijski materiali: **mape, vrečke, bloki in majice**.

V izdelavi pa je še **samostoječi zemljevid** kraja oziroma občine Moravske Toplice, ki bo nameščen v centru Moravskih Toplic, s tem produktom pa se projekt tudi zaključuje. Nosilec projekta je TIC Moravske Toplice, ki ob partnerski podpori Občine Moravske Toplice z novo blagovno znamko in z izdanimi predstavitvenimi promocijskimi tiskovinami želi povečati prepoznavnost in privlačnost kraja Moravske Toplice in okoliških vasic.



Naslovnica zemljevida Moravskih Toplic oziroma občine Moravske Toplice



Vsi nastali materiali

Z zbranimi kulturnimi in naravnimi danostmi v zemljevidu, ki so tokrat povezane v skupno destinacijo »Poti dediščine«, pa so poleg že obstoječih kolesarskih in pohodnih poti prikazane različne možnosti aktivnega počitnikovanja, ki obiskovalcem olajšajo raziskovanja Moravskih Toplic in okolice.

Materiale smo zastavili tako, da utemeljujejo in odgovarjajo na dejstvo, zakaj se v Prekmurje, poleg štokelj seveda, radi vračajo tudi obiskovalci.

Projekt se izvaja med januarjem in novembrom 2012, vrednost projekta je 22.000 evrov.

Janja Bürmen
TIC Moravske Toplice

Novo počivališče v Prosenjakovcih

Vinogradniška sekcija Kulturno-turističnega društva »Ady Endre« Prosenjakovci je v soboto, 6. oktobra, s kratkim kulturnim programom, v katerem je nastopil ženski pevski zbor društva in recitatorka DOŠ Prosenjakovci, predala svojemu namenu novo pridobitev: to je pokrito počivališče z majhno podzemno kletjo. Še enkrat se zahvaljujemo sponzorjem in donatorjem: MNSS Občine Moravske Toplice; Občini Moravske Toplice; podjetju GMT iz Murske Sobote; KZ Rodovita, prodajalna Prosenjakovci; KZ Radgona, prodajalna Prosenjakovci; Komiss – Elektro montaža in storitve d. o. o. Milan Kovač iz Dolnje Bistrice; Komunalnemu podjetju Čista Narava; Lovski družini Prosenjakovci, ki je poskrbela za odličen bograč; in vsem ostalim, ki ste na kakršen koli način pomagali in s tem prispevali k novi pridobitvi v vasi Prosenjakovci.

Vodja sekcije: Ladislav Vöröš



Új pihenőhely Pártosfalván

A pártosfalvi Ady Endre művelődési és idegenforgalmi egyesület, október hatodikán, szombaton, alkalmi kultúr-műsor kíséretében adta át rendeltetésének a földpincét, amely felett egy fedett pihenőhely van. A műsorban az egyesület női népdalköre, és a pártosfalvi általános iskola szavalója lépett az ünneplő közönség elé. Ebből az alkalmából köszönetet mondunk a támogatóknak, éspedig Moravske Toplice Község Magyar Nemzeti Önkormányzati Közösségének, Moravske Toplice Községnek, a mura-szombati GMT vállalatnak, a Rodovita termelőszövetkezet pártosfalvi üzletének, a Radgona mezőgazdasági szövetkezet pártosfalvi üzletének, a Dolnja Bistrica-i Komiss – Elektro montaža in storitve kft. Milan Kovač vállalkozásnak, a Čista Narava kommunális vállalatnak; a pártosfalvi vadászegyletnek, amelynek tagjai kitűnő bográcsgulyást készítettek, és mindazoknak, akik bármilyen módon hozzájárultak a pártosfalvi új létesítmény megvalósításához.

A szekció vezetője: Vöröš Ladislav

Nekaj za zdravje

Maščobe – bodimo pozorni na količino in kvaliteto

Zakaj potrebujemo maščobe? Maščobe so sestavni del celicne stene. Omogočajo izkoriščanje v maščobah topnih vitaminov – A, D, E in K. Ne nazadnje, maščobe so pomemben vir energije. Gram maščob daje kar 9 kcal. Izboljšajo pa tudi okus hrane, saj so nosilke arome. Na kaj moramo biti pozorni pri uživanju maščob? Predvsem na **količino** in **kvaliteto** maščob. Količina maščob, ki jih lahko zaužijemo, je odvisna od naših potreb po energiji. Polovico potrebnih maščob dobimo že, če uživamo najbolj pusta živila iz vsake skupine živil. Danes obstajajo trdni dokazi, da je čezmerno uživanje maščob, predvsem živalskih (nasičenih), pomemben dejavnik tveganja za srčno žilne bolezni, nekatere vrste raka in druge kronične bolezni. Prispeva tudi k zvišanju holesterola.

Vse vrste maščob v hrani so sestavljene iz treh vrst maščobnih kislin: nasičenih, enkrat nenasičenih in večkrat nenasičenih. **Nasičenih maščob** je največ v svinjski masti, mesu, mesnih izdelkih, mleku in mlečnih izdelkih, pa tudi v nekaterih rastlinskih maščobah, na primer kokosovi in palmovi masti. Takšne maščobe so na sobni temperaturi pretežno v trdnem stanju.

Omejimo uživanje nasičenih maščob. To bomo najlažje naredili z uživanjem pustih živil. Jedi pripravljajmo z rastlinskimi maščobami. Previdni bodimo pri uporabi masla in smetane. V večini primerov ju lahko nadomestimo z olji ali jogurtom.

Nenasičene maščobe se v glavnem nahajajo v živilih rastlinskega izvora – olivah, oreških in različnih semenih (sončnično, bučno, repično, sojino, laneno ...), oziroma v oljih, pripravljenih iz le-teh. Olivno olje sodi med olja, ki so zdravju najbolj prijazna. Je odličen vir enkrat nenasičenih maščobnih kislin, vitaminov E, A, D, E, K, karotena in flavonoidov. Vitamin E in beta karoten sta antioksidanta, kar pomeni, da preprečujeta škodljive učinke prostih radikalov. Uživanje olivnega olja ima številne pozitivne vplive na zdravje. Razen tega je lahko prebavljivo. Zato naj ne manjka v naši prehrani. Na voljo so ekstra deviško olivno olje, deviško olivno olje in olivno olje. Olivno olje je primerno za pripravo vseh jedi. Enako dobro se obnese v solati, juhi, prikuhi, enolončnici ali pecivu. Poskusimo in se prepričajmo. Kaj pa margarina? Izogibajmo se trdi margarini. Kljub



temu, da je izdelana iz olja, vsebuje trda margarina trans maščobne kisline. Trans maščobne kisline najdemo tudi v pecivu, keksih, čipsu ... Le-te so, podobno kot nasičene maščobne kisline, zdravju neprijazne. Vedeti moramo, da zvišujejo »slab« (LDL) holesterol ter znižujejo »dober« (HDL) holesterol.

V vsakdanji prehrani bodimo pozorni na količino in kvaliteto maščob.

Krepka goveja juha z zelenjavo

50 dag govedine

2 večja korenčka

10 dag pora

15 dag zelene

20 dag graha (lahko zamrznjen)

20 dag šampinjonov

1 čebula

1 žlica olja

2 brinovi jagodi, 4 zrna popra, 2 zrna pimenta, 2 klinčka sol

peteršilj

V približno liter vrele vode damo kuhat govedino. Dodamo pol korenčka, na pol prerezano čebulo in začimbe. Pokrito kuhamo približno 45 minut. Zeleno in preostali korenček narežemo na tanke palčke dolžine 2 cm, por pa na tanke kolobarje. Dodamo jih juhi. Ko je meso kuhano ga vzamemo iz juhe, narežemo na koščke in damo na toplo (v manjšo posodo, prelijemo z malo juhe in pokrijemo). Na olju 2-3 minute popražimo narezane gobe in jih skupaj z grahom dodamo juhi. Prevremo nekaj minut, dodamo narezano meso, potrosimo s peteršiljem in postrežemo.

Odvoz kosovnih odpadkov na klic

Kosovni odpadki nastajajo v gospodinjstvih vse leto, zaradi svoje velikosti, oblike in teže pa niso primerni za oddajo v zabojnik za ostale odpadke.



Kaj sodi med kosovne odpadke?

- oblazinjeno pohištvo (fotelj, dvosed, trosed...)
- vzmetnice, preproge
- leseno in stavbno pohištvo (miza, stol, postelja, omara, okna, vrata...)
- sanitarna oprema (umivalnik, wc školjka, bide, kopalna kad, tuš kad in kabina...)
- kovinski predmeti (pomivalno korito, radiator, stojalo za perilo, karnisa, otroški voziček, okovje, nosilci...)
- športna oprema (smuči, jadrnalna deska, kolo...)
- večji kosi različnih posod
- večji leseni, kovinski in plastični predmeti
- ostali kosovni odpadki (vrtna oprema, igrala...)

Občani imajo možnost brezplačne sprotne oddaje kosovnih odpadkov v zbirnem centru za ločeno zbiranje frakcij, doslej pa so jih lahko oddajali tudi v času organiziranih akcij zbiranja kosovnih odpadkov 1-2x letno.

Z letošnjim letom uvajamo novost na tem področju. Občani, ki so vključeni v organiziran odvoz mešanih komunalnih odpadkov, bodo lahko brezplačno naročili 1x letno odvoz kosovnih odpadkov do 2 m³. Stroške krije občina do uveljavitve novega standarda ravnanja z odpadki.

Naročilo odvoza kosovnih odpadkov v individualnih stanovanjskih hišah

Odvoz kosovnih odpadkov v individualnih stanovanjskih hišah bomo opravili na osnovi pisnega naročila. Naročilnica je objavljena na spletni strani našega podjetja (www.saubermacher-komunalna.si) in občine Moravske Toplice, na 14. strani 107 številke Lipnice, dobili pa jo boste lahko tudi na sedežu našega podjetja Noršinska ulica 12, Murska Sobota, sedežu občine in blagajnah podjetja Komunalna v Murski Soboti. Izpolnjen obrazec pošljete po pošti na sedež podjetja Saubermacher-Komunalna Murska Sobota d.o.o. ali po faksu (02/526-84-41). Po prejemu naročila bomo najpozneje v 14 koledarskih dneh izvedli odvoz naročenih kosovnih odpadkov ter električne in elektronske opreme (televizorji, monitorji, pralni stroji, pomivalni stroji, hladilniki, štedilniki, sesalci, brivski aparati, telefoni, fotoaparati, kamere, računalniki, vrtalniki, hladilniki, zamrzovalniki...). O datumu odvoza vas bomo obvestili pisno ali telefonsko najpozneje 3 dni prej. Ob oddaji odpadkov je obvezna prisotnost naročnika ali njegovega predstavnika. Če je količina kosovnih odpadkov večja od 2 m³ oz. bo naročenih več odvozov letno kot to določa pogodba z občino, se ta storitev zaračuna povzročitelju odpadkov v skladu z veljavnim cenikom podjetja. Neizkoriščenih naročilnic ni mogoče prenesti v prihodnje leto.

Prevzem mešanih komunalnih odpadkov, bioloških odpadkov, tekstila, gum, azbestnih ter drugih nevarnih in posebnih odpadkov, embalaže in gradbenih odpadkov ni sestavni del zbiranja kosovnih odpadkov!

Naročilo odvoza kosovnih odpadkov v stanovanjskih blokih

Odvoz kosovnih odpadkov ima pravico naročiti upravnik stanovanjskega bloka. Stanovalci bodo morali oddati vse kosovne odpadke ter električno in elektronsko opremo v enem dnevu ob dogovorjenem datumu odvoza.

Z uvedbo novega načina zbiranja kosovnih odpadkov bo storitev postala povzročiteljem odpadkov prijaznejša. Pozabite lahko na:

- večmesečno skladiščenje kosovnih odpadkov,
- dvigovanje težkih bremen, saj bomo z vozilom prišli na vaše dvorišče,
- nevarnosti, ki so vas ogrožale zaradi nepooblaščenega prevzema tovrstnih odpadkov v času akcij zbiranja kosovnih odpadkov,
- hrup v nočnih urah v času akcij zbiranja kosovnih odpadkov...

Že več kot 20 let vam nudimo storitve korak pred časom ter skupaj z vašim partnerskim in odgovornim ravnanjem ustvarjamo zdravo okolje. Naj bo tudi tokrat tako.

NAROČILO ODVOZA KOSOVNIH ODPADKOV IZ INDIVIDUALNIH STANOVANJSKIH HIŠ V LETU 2012

Šifra odjemnega mesta*: _____ Naslov odjemnega mesta: _____

Ime in priimek*:	
Naslov*:	
Pošta*:	
Telefon*:	
E-pošta:	
Datum naročila*:	
Opombe:	

*polja, ki morajo biti obvezno izpolnjena

V spodnji tabeli navedite količino posamezne vrste kosovnih odpadkov.

Vsako gospodinjstvo ima pravico do brezplačnega odvoza do 2m³ kosovnih odpadkov. Če je količina večja od 2m³ oz. gre za več odvozov letno kot to določa občinski odlok, se le-to zaračuna v skladu z veljavnim cenikom podjetja.

Kosovni odpadki za odvoz (ustrezno izpolnite in obkrožite ali dopišite):

<input type="checkbox"/>	kos	oblazinjeno pohištvo (fotelj, dvosed, trosed... _____)
<input type="checkbox"/>	kos	vzmetnica (dvojna, enojna, otroška), preproga
<input type="checkbox"/>	kos	leseno in stavbno pohištvo (miza; stol; postelja – dvojno ležišče, enojno ležišče, otroška; omara – enodelna, dvodelna, trodelna, nočna komoda; okna; vrata... _____)
<input type="checkbox"/>	kos	sanitarna oprema (umivalnik, wc školjka, bide, kopalna kad, tuš kad, tuš kabina... _____)
<input type="checkbox"/>	kos	kovinski predmeti (pomivalno korito, radiator, stojalo za perilo, karnisa, otroški voziček, okovje, nosilci... _____)
<input type="checkbox"/>	kos	gospodinjski aparati (pralni stroj, pomivalni stroj, štedilnik, sesalnik, likalnik, brivski aparat, telefon, računalnik, vrtalnik, radijski sprejemnik... _____)
<input type="checkbox"/>	kos	hladilno-zamrzovalni aparati (velike hladilne naprave, hladilnik, zamrzovalnik, klimatska naprava, oprema za zračenje... _____)
<input type="checkbox"/>	kos	televizorji, monitorji
<input type="checkbox"/>	kos	športni rekviziti (smuči, jadrnalna deska, kolo... _____)
<input type="checkbox"/>	kos	svetila, senčila
<input type="checkbox"/>	kos	ostali kosovni odpadki (vrtna oprema, igrače... _____)
<input type="checkbox"/>	kos	drugo (opišite): _____.

Izpolnjen obrazec nam pošljite po pošti na sedež našega podjetja, na elektronski naslov ali po faksu.

Saubermacher - Komunala Murska Sobota d.o.o.
Noršinska ulica 12, 9000 Murska Sobota
Faks: 02/526 84 41; E: info@saubermacher-komunala.si

Podpis naročnika: _____

Po prejemu naročilnice bomo najpozneje v roku 14 koledarskih dni izvedli odvoz naročenih kosovnih odpadkov. O odvozu vas bomo pisno ali telefonsko obvestili najpozneje 3 dni pred samim odvozom. Ob odvozu je obvezna prisotnost predstavnika naročnika.

Datum odvoza: _____

Ime in priimek osebe prisotne ob odvozu: _____

Podpis prevzemnika odpadkov: _____

Podpis osebe prisotne ob odvozu: _____

ŽIVEX

Vse za zunanjo ureditev

www.zivex.si



Odlična cena!

MEŠANA (BUKEV-HRAST,BREZA)

Cepljena, dolžina 30/33 cm,
dimenzija palete 1 x 1 x 1 m,
bruto cca 0,9 m³.

REDNA CENA
70,80 €

AKCIJSKA CENA
58,90 €

ID. 58325

PEČ ANTIKA

Dimenzije štedilnika 83 x 75 x 57 cm,
teža 74 kg, moč 7 kW, kuhanje, pečenje,
ogrevanje, levi in desni priključek za
dimnik fi 118 cm, ogrevani prostor 70
m³, rjave ali bele barve.



REDNA CENA
349,44 €

AKCIJSKA CENA
299,00 €

ID. 68575, 66761,
66716 66717

LESNI PELETI, BUKEV

Bukev, 15 kg vreče.

AKCIJSKA CENA
3,66 €

ID. 60463



MREŽA FARMER

Pletena iz jeklenih žic, pocinkana, primerna za ogradiitev
pašnikov, zaščito vrtov in sadovnjakov pred divjadjo.
Dimenzije: 100/8/15, 120/9/15, dolžina role 50 m.



**25%
POPUST**

ID.	višina mreže	redna cena	AKCIJSKA CENA
ID. 53735	100 cm	52,63 €	39,00 € (0,78 €/m)
ID. 53733	120 cm	87,22 €	50,00 € (1,00 €/m)

Sveti Martin je mošt spremenil v vino

God svetega Martina je izročilno dan, ko se mošt spremeni v vino. Vinska stroka napoveduje, da bo letošnji letnik sicer skromnejši po količinah, zato pa izjemen po kakovosti. V vseh vinorodnih območjih so tudi letos počastili god svetega Martina s številnimi prireditvami – martinovanji in v skladu s šegami in običaji s krstom mošt spremenili v vino. Tudi v naši občini so vrli vinogradniki in društva pripravili martinovanja od Prosenjakovcev, preko Filovcev, Bogojine, Suhega vrha in drugih vinogradniških krajev. Več o teh dogodkih v naslednji številki Lipnice.



El Greco: Sveti Martin in berač

Kdo je bil sveti Martin? S pomočjo Wikipedije smo pobrskali po podatkih o njegovem življenjepisu. Rodil naj bi se leta 316 v Sabariji – današnjem Szombathelyju na Madžarskem. Njegov oče je bil častnik vojske rimskega cesarstva. Kmalu po Martinovem rojstvu se je družina preselila v Pavio (današnja Italija). Čeprav njegova starša nista bila kristjana, se je Martin že kot otrok začel zanimati za krščanstvo in se pri svojih desetih letih odločil, da vstopi v katehumenat (uvajanje v krščanstvo). Želel je postati puščavnik.

Uresničitev njegove želje je preprečil oče, ki mu je priskrbel vojaško službo. Martin se je pridružil rimski vojski, ki je odhajala v Galicijo (Francija). Kmalu je napredoval v častnika rimske vojske.

Prav med bivanjem v Galiciji se je pripetil dogodek, ki je dokončno začrtal Martinovo življenjsko usodo. V zimskem mrzlem jutru je pred mestnimi vrati Amiens (kraj severno od Pariza) naletel na premraženega berača. Ker ni imel nič drugega, kar bi mu lahko podaril, je Martin prerezal na pol svoj topli vojaški plašč in polovico podaril beraču. Kmalu po tem dogodku je bil krščen in je pustil vojaško službo.

Odpravil se je v Poitiers in postal učenec svetega Hilarija. Po nekaj letih bivanja pri Hilariju se je Martin odpravil misijonarit v rodno Panonijo, kjer se je začel širiti arijanizem. Arijski škofje so ga kmalu pregnali, Martin se je pred njimi umaknil na otok Gallinara pri mestu Albergo v Italiji. Tu je kar nekaj let preživel kot puščavnik in se okoli leta 350 vrnil v Poitiers, nazaj k svojemu učitelju Hilariju. V bližnjem kraju Liguge si je postavil puščavniško celico, ki je skozi stoletja postala znamenit samostan.

Bilo je leto 371 ali 372, ko so ga izvolili za škofa v Toursu, saj je bil med ljudmi močno priljubljen zaradi svoje skromnosti in asketskega življenja. Legenda pravi, da je v svoji skromnosti zavrnil škofovski naslov in se skrival pred verniki. Njegovo skrivališče so izdale goske z glasnim gaganjem. Tudi po prevzemu škofovskega naslova je Martin ostal skromen. Še naprej je s svojimi brati menihi bival v skromnem domovanju pred mestnimi vrati, škofovska palača mu ni bila mar. Vse do svoje smrti je bil škof Martin zavezan pomoči revnim, obenem pa je nasprotoval pomehkuženi duhovščini, ki se je v tistem

času vse bolj oddaljevala od Kristusovega zgleda skromnosti. Škof Martin je umrl 8. novembra leta 397 v kraju Candes. Pokopali so 11. novembra. Na njegovem grobu so postavili kapelico, pozneje baziliko, ki je v srednjem veku postala priljubljen cilj mnogih romarjev. Sprva se je ohranilo veliko relikvij škofa Martina, a so jih večino uničili hugenoti. Tudi polovica vojaškega plašča je bila dolgo časa francoska oziroma državna relikvija. Hranili so jo v dvorni kapeli Sainte Chapelle.

Bc

1. Kostanjev pohod v Fokovcih

Letos smo v društvu KTD Ceker Fokovci pripravili že drugi pohod. Prvi je bil velikonočni, ki smo ga letos izvedli že šestič, kljub prelaganju datuma zaradi zelo slabega vremena pa nam je v začetku novembra uspelo izvesti še prvi jesenski Kostanjev pohod. Udeležilo se ga je kar nekaj pohodnikov, ki so se v lepem vremenu odpravili po obronkih vasi Fokovci. Vodič, sicer član društva, je pohodnike o vsem dobro poučeval.



Ob prihodu nazaj je nadobudne rekreativce čakala topla malica, manjkalo pa ni tudi pečenih kostanjev in langašev, slednje so pripravili člani in članice KTD CEKER.

Po dobri pojedini so otroci skupaj s starši, dedki in babicami izdelali vsak svojega zmaja. Spuščali so ga visoko v zrak in vsi skupaj smo preživeli prijeten sobotni dan.

Kornelija Kianec
KTD Ceker Fokovci



Apnenje travinja

Na območju Pomurja imamo zaradi matične sestave kar precej nevšečnosti z nizkimi pH vrednostmi. Nizke vrednosti vplivajo na optimalno rast travne ruše in na kvaliteto zelinja. Slabšanje hranilne vsebnosti v zelinju je povezano s spreminjanjem botanične sestave travne ruše. Kvalitetnejše vrste trav zamenjujejo manj kvalitetne vrste, poveča pa se delež zeli v ruši.

Vzroki za talno kislost so naslednji:

1. Mikroorganizmi pri dihanju v tleh izločajo ogljikov dioksid (CO₂), ki se veže z vodo v ogljikovo kislino, le-ta v tleh disocira in se tako sprostijo vodikovi ioni (H⁺), ki znižujejo pH - vrednost tal.
2. Pri humifikaciji organskih snovi se tvori tudi surovi humus ali trhlina. Surovi humus vsebuje fulvo kisline, ki zakisujejo tla.
3. Dokazano je, da je kalcijeva baza v tleh zelo labilna to pomeni, da se pod vplivom padavin hitro izpira v globlje plasti tal. V severovzhodni Sloveniji se letno izpere do 200 kg/ha CaO, v zahodni Sloveniji pa tudi do 800 kg/ha.
4. S pridelki (zrnje, zelinje) gojenih rastlin odnašamo z njivskih in travniških površin veliko kalcija.
5. Mineralna gnojila imajo negativni bazični ekvivalent to pomeni, da pri njihovi razgradnji v tleh nastajajo kisline, ki zakisujejo tla.
6. Urea 46-odstotna ima negativni bazični ekvivalent -46 (CaO) oz -80 (CaCO₃). Torej če gnojimo koruzo z 200 kg/ha uree, bi hkrati morali potrositi 92 kg/ha CaO ali 160 kg/ha CaCO₃, da bi v tleh nevtralizirali kisline, ki so nastale ob razgradnji ureje. Gnojila NPK pa imajo negativni bazični ekvivalent -20 (CaO) oziroma -35 (CaCO₃).
7. Rastlinski koreninski sistem izloča vodikove ione (H⁺) v ekvivalentnih količinah v talno raztopino v zamenjavo za najpomembnejše ione, ki so pomembni v prehrani rastlin.
8. Matična osnova na območju Pomurja je nekarbonatnega značaja, zato tla vsebujejo malo kalcija, saj so klastični sedimenti (glina, ilovica, pesek, prod, peščenjak) najpogostejša matična osnova.

Optimalne količine apnenih gnojil za apnenje v t/ha.

Vrsta gnojila	v t/ha	vsebnost CaO	deluje
mleti apnenec	3	50 in več	počasi
hidratizirano apno	2	70	hitro

Optimalna pH-vrednost ni enaka za vsa tla. To pomeni, čim lažja so tla, tem manjša je optimalna pH-vrednost.

1. lahka tla s 5–12 % gline je optimalni pH 5,3–6,2
2. srednja težka tla s 20–30 % gline je optimalni pH 6,3–7,0
3. težka tla nad 30 % gline je optimalni pH nad 6,9

Apnenje tal moramo izvajati na osnovi kemične analize zemlje. Le-ta nam je osnova pri izbiri vrste apnenega gnojila pa tudi količine, ki je potreba za apnenje. Na lahkih tleh bomo uporabljali raje apnenec v več obrokih.

Predno se odločite za nakup apnenega gnojila vam svetujem, da preverite kolikšna je vsebnost CaO. Če je le ta



nižja od 50 % se ga ne splača nabaviti. Dobre izkušnje imamo na območju Pomurja z IGM apnenimi gnojili.

Najprimernejši čas za apnenje travinja je po zadnji čistilni košnji travnika. Na debelo snežno odejo ni smiselno trositi apnenih gnojil, ker se lahko ob taljenju snega izperejo iz površine.

Dr. Stanko KAPUN

Majhen sadjarski nasvet

Da naša krajina-bregovi ne bi bili goli in bi ob hišah spomladi cvetelo, jeseni pa rodilo sadno drevje je zdaj čas, da ga zasadimo. Kot svetuje Vlado Smodiš iz Sadjarstva Smodiš – Otovci lahko sadno drevje v jeseni sadimo dokler ne zmrzne zemlja, spomladi pa ko so temperature nad 0 stopinj celzija. Poznamo različne sorte sadnega drevja, seveda je pa najbolj pomembno, da izberete tiste sorte sadnega drevja, katere v naših krajih dobro uspevajo. Pri sadjarstvu Smodiš (tel.štev. 031 312 173) vam priskočijo lahko na pomoč na različnih področjih: pri njih lahko kupite sadike (sadno drevje, jagodičevje, trsne cepljenke...) vzgojene v priznanih drevesnicah, naredijo vam sadilni načrt, obrežejo sadno drevje in svetujejo pri vzgoji sadik vse do rodnosti.



Znamenitosti županije Baranya

Svet Madžarske samoupravne narodne skupnosti občine Moravske Toplice je tudi letos organiziral tradicionalno strokovno ekskurzijo, na kateri smo si ogledali znamenitosti mest Pécs, Villány in Mohács.

Na pot smo krenili v soboto, 25. avgusta, z dvema avtobusoma. Peljali smo se skozi Lendavo v smeri Nagykanizsa do Pécsa, mesta ki je središče južno madžarske županije Baranya. Na severu mesta se nahaja gora Mecsek, južno pa ga obdaja nižina. Mesto staro več kot dve tisočletji ima približno 160 tisoč prebivalcev. Prva znamenitost, ki smo si jo ogledali, je stolnica, ki se dviguje v središču starega mestnega jedra. Cerkev, ki je bila ustanovljena za časa Štefana svetega, na sebi nosi znake arhitekturnih slogov različnih stoletij, krasijo pa jo štirje stolpi, visoki šestdeset metrov, ki so monumentalni vogalni okrasni zgradbe. Začetek gradnje sega v 11. stoletje, današnja oblika pa je cerkev dobila v času med leti 1882-1891. Po ogledu zunanosti in notranosti cerkve smo se napotili proti trgu Széchenyi, ki je eno najlepših in najbolj atraktivnih znamenitosti mesta, kjer se steka 17 ulic. Osrednji mestni trg je bil pred kratkim prenovljen. Sredi trga se nahaja mošeja paše Gazi Kasima, poleg nje smo točno opoldne občudovali zvonove svetega Jerneja. Na istem trgu se nahaja mestna hiša z zvonikom z uro, hotel Nádor, županijska hiša in cerkev hospitalnega reda svetega Janeza. Na sredini trga stoji spomenik Jánoša Hunyadija.

Po ogledu mestnih znamenitosti smo se z avtobusom odpravili proti Villányu, naselju ki se nahaja v mikroregiji Siklós, vzhodno od Villányskega pogorja. Mestece ima 2500 prebivalcev in kar dvesto družin se ukvarja s prodajo vin. Tu je domovina ognjenega težkega črnega vina. Vrste zidanic so obrnjene prav proti glavni mestni ulici.

Po ogledu znamenitosti smo se okrepčali v čardi Fülemüle, kjer smo tudi bliže spoznali okus znamenitih villányških vin. Po kosilu smo pot nadaljevali proti zgodovinskemu spominskemu kraju v Mohácsu, ki spominja na znamenito bitko s Turki 29. avgusta 1526. Spomenik se nahaja južno od

mesta, v soseščini naselja Sátorhely in sicer na naravovarstvenem območju površine blizu osem hektarjev. Pri vходу se visoko dvigujejo bronasta vrata, ki jih je izdelal umetnik József Pölöskei. Po stopnicah pridemo na pokopališče, ki ga obdajajo drevesni nasadi. V skupinski grobnici se nahajajo ostanki okrog 400 moških. V bitki pri Mohácsu, v kateri so Turki premagali madžarsko vojsko, je življenje izgubilo približno 20 tisoč ljudi. V najpogosteje omenjani bitki madžarske vojaške zgodovine je padel tudi madžarski kralj Ludvik II. Kljub vročini smo se domov vrnili polni nepozabnih doživetij, saj smo spoznali zgodovinsko in kulturno dediščino teh znamenitih krajev.

Alen Vugrinec

Baranya megye nevezetességei

Az idén ismét hagyományos szakmai kirándulást szervezett a Moravske Toplice Községi MNÖK Tanácsa. Az útvonalnak Pécs, Villány és Mohács nevezetességeit tűzték ki. Szombaton reggel, augusztus 25-én, két autóbusszal indultunk útnak. Lendván keresztül Nagykanizsa felé utazva, elértünk Pécsre. Pécs Közép-Európában, a Kárpát-medencében fekszik, Magyarország déli megyéje, Baranya központjában. Északról a Mecsek határolja, délről sík vidék. A városnak körülbelül 160 000 lakosa és több mint 2000 éves történelme van. Az első nevezetesség amit megtekintettünk és körbejártunk, a pécsi Székesegyház volt. Pécs óvárosának szívéből kiemelkedik 4 jellegzetes és igen méretes torony, ezek a karakteres 60 méteres tornyok, a Székesegyház négy sarkának monumentális díszei. Ezt a templomot Szent István idejében alapították és több évszázad stílusjegyeit hordozza magában. Építésének kezdete a 11-ik századba nyúlik vissza. A mai formáját az 1882-1891 közti újabb átépítés során nyerte el. A templom külső és belső megtekintése után, a Széchenyi tér felé tartottunk, ami a városnak egyik legszebb és legtöbb látványosságot mutató terep, amelybe 17 utca fut bele. Az elmúlt időben nagy átalakuláson ment



keresztül. A tér legfőbb jelképe a közepéből kiemelkedő Gázi Kászim pasa dzsámija, amely mellett pont délben csodálhattuk meg a Szent Bertalan harangok emelkedését és harangozását. Ezen a téren látható a toronyórás Városháza, a Nádor Szálló, a Megyeháza és az Irgalmas rendi templom is. A tér közepét pedig Hunyadi János szobra ékesíti. A város nevezetességei megtekintése után, autóbuszra ülve, Villány felé indultunk. Villány a Siklói kistérségben, a Villányi hegységtől keletre található, 2500 fős település. A városban összesen 200 család foglalkozik borértékesítéssel. Ez a település a testes, tüzes vörösborok hazája. A város főutcájára néz a két sorban elhelyezkedő pincesor. E nevezetességek megtekintése után a Fülemlüle csárdában fogyasztottuk el az ebédünket, emellett megismerkedhettünk a nevezetes villányi borok ízeivel. Utunkat autóbuszra ülve a Mohácsi Történelmi Emlékhely felé folytattuk, amelyet az 1526. augusztus 29-ei mohácsi csata emlékére alakítottak ki, a várostól délre fekvő Sátorhely szomszédságában. Ez az emlékhely közel nyolc hektárnyi természetvédelmi területen fekvő emlékhely. A bejáratnál Pölöskei József ötvösművész bronzból készült kapuja magasodik ki a tájból. Az udvarból felvezető lépcsőkön, erdősávokkal szegélyezett temetőkertbe érkezünk. Itt öt tömegsírt láttunk, bennük összesen mintegy 400 férfi holttestének maradványai nyugszanak. Ebben a csatában körülbelül 20 000 ember vesztette életét. A csatának az eredménye pedig az oszmán-török győzelem a magyarok felett. Ebben a csatában esett el II. Lajos magyar király is. E csata a magyar hadtörténelem legtöbbet emlegetett ütközése. A nagy hőség ellenére egy felejthetetlen élményben részesültünk, megismerve részletesen e nevezetes települések történelmi és kulturális múltját.

Vugrinec Alen



Dopoldan v družbi dedkov in babic

»Otroci babici in dedka naravnost obožujejo. Zavedajo se, da imajo ves čas tega sveta samo zanje. Nikoli se jim ne mudi, pri njih se vsa domača pravila malce spremenijo. Dovoljeno jim je odpirati omare, pred kosilom jesti čokolado, če ne želijo jesti paradižnikove juhe, jim bo babica pripravila najboljše palačinke. Odhod v posteljo se lahko neomejeno podaljša. Igrače bo pospravil dedek, medtem bo babica vsem pripravila okusen kakav...Kako je sploh mogoče, da otroci v družbi starih starših ne bi uživali? (<http://www.bibaleze.si/clanek/malcek/babice-in-dedki-so-zakon.>)«



Najmlajši so se lotili tudi priprave tuninega namaza, s katerim so se okrepčali njihovi dedki in babice.

V vrtcu Moravske Toplice se dobro zavedamo kako pomembno vlogo v življenju »naših« otrok imajo dedki in babice. Oni skrbijo za otroke, ko je vrtec zaprt in so njihovi starši tako ali drugače zaposleni. Prav oni so tisti, ki si brez kakršnih koli pomislov vzamejo čas za njihove ljube vnuke, se z njimi igrajo, pojejo in rišejo. Današnji tempo življenja od mladih staršev zahteva nenehno hitenje in nervozo, in prav v takšnih situacijah je pomoč dedkov in babic še kako dobrodošla. Stari starši si vedno najdejo čas za svoje vnuke in »znajo« odložiti svoje delo. V sredo, 3.10.2012, smo na obisk v vrtec povabili dedke in babice. Dolgoletno tradicijo smo letos malo spremenili in se odločili za drugačno obliko druženja. Zjutraj, pred prihodom starih staršev, so naši najstarejši otroci s pomočjo kuharice Suzane pripravili tunin in čičerikin namaz, s katerima smo pozneje pogostili naše goste.

Ura je neizmerno tekla in že krepko pred dogovorjeno uro se je vrtčevsko igrišče začelo polniti. Ob deseti uri smo se ven odpravile tudi strokovne delavke z otroki. Na začetku so vsi otroci hiteli k svojim dedkom oz. babicam, se malo pocartali nato nam jih pa ponosno predstavljali. Sledila je skromna pogostitev nato pa pohod z dedki in babicami. Naši najmlajši otroci so se v spremstvu starih staršev in strokovnih delavk odpravili na sprehod v bližnji okolici vrtca, ostali dve skupini sta pa združeni odšli iskat skriti zaklad na trim stezo. Med samim iskanjem so nam pravilno pot kazale puščice, izvajati smo pa morali tudi različne naloge, ki so nam popestrile naš pohod. Naša pot je bila zanimiva in precej športno obarvana. S



Pot ni bila vsakdanja, saj je bilo treba skrbno prebrati navodila, da nam je uspelo najti skriti zaklad, jabolka.

skupnimi močmi in pozornim branjem navodil nam je uspelo najti skriti zaklad, jabolka, ki smo jih nato skupaj pojedli.

Naše druženje smo zaključili pred vrtcem, kjer so otroci svojim stari staršem, v spomin poklonili skromno darilo, katerega so skrbno izdelovali dneve pred tem.

Vse strokovne delavke se zahvaljujemo stari staršem za prijetno popestritev dopoldneva, v upanju na čimprejšnje snidenje.

Zapisala: Martina Lipaj
Fotografirala: Petra Sakovič

Obiskali RK v Murski Soboti

Mladi so danes pravzaprav vsepovsod izpostavljeni raznorodnim razvadam oziroma škodljivim navadam. Eno takšnih je seveda tudi kajenje. Raziskave po svetu in v Sloveniji opominjajo na to, da je zdravje ljudem najpomembnejša vrednota. Zato je nujno opozorilo, da postane kajenje z leti huda odvisnost, ki ogroža zdravje in omejuje osebno svobodo, nekajenje pa postaja vrednota za zdravo in sproščeno življenje. Saj je varovanje zdravja v resnici dolgotrajna naložba in tako tudi nekajenje prinaša tem večji dobiček, čim prej se vsak posameznik zanj odloči.



Mladi so med obiskom sedeža Rdečega križa prisluhnili predavanju o škodljivosti kajenja.

Eni takšnih bi naj bili tudi učence in učenci Osnovne šole Bogojina, ki so pod vodstvom mentorice Marije Recek in mentorja Boštjana Majeriča v torek, 16. oktobra, ob 11. uri obiskali sedež Območnega združenja Rdečega križa v Murski Soboti. Tam jih je vse, skupaj jih je bilo 19, pozdravil dolgoletni aktivist te najstarejše humanitarne organizacije v svetu (spodaj podpisani !) ter jim predstavil delovanje in program aktivnosti Rdečega križa na področju dvanajstih občin Upravne enote Murska Sobota. Zatem so šolarji izpolnili anonimno anketo o kajenju ter prisluhnili še 30-minutnemu predavanju na temo o škodljivosti kajenja.

Filip Matko

..... Nevsakdanji obisk

Stopimo v svet otrok, v svet doživetij, presenečenj in igre. Utrdimo zrahljane vezi s sosedi, prijatelji, znanci in spoznali bomo, da lahko čas zavrtimo nazaj, da se lahko vsaj za nekaj trenutkov vrnemo v čase otroštva, ki so nepozabni, a za mnoge odrasle odrinjeni zaradi vsakdanjih hitenj.

V vrtcu Bogoojina se je dopoldne s klovnom spremenilo v nepozabno doživetje, ki s spomini, ugibanji in predvidevanji otrok z vsakim novim dne prerašča v nove zgodbe s srečnimi doživetji.

Ko smo se vsi zbrali v igralnici, je naenkrat nekaj potrkalo in vstopil je pravi klov n z veliko posodo, iz katere so štrleli raznobarni baloni. Otroci trdijo, da jih je bilo tisoč in še več. Povedal je, da so ga k nam usmerili Zojini starši, da prihaja iz dežele pridnih otrok in si močno želi druženja z nami. Sledila so presenečenja z baloni, ki jih je spretno preoblikoval v raznovrstne figure, za vse prisotne, ples ob glasbi, ki jo je sam predvajal, posnemanje gibanja živali, ki jih je imel naslikane na posebej za nas pripravljenih kartah, mi pa smo mu v zahvalo zapeli pesmice in ga obdarili z otroško sliko.

Klov n se je po našem druženju poslovil. Njegov odhod pa ni prerasel v slovo, nasprotno, izzval je otroško srečo, ki se je odražala ta dan in še živi z otroki. Pogovori se navezujejo nanj, na deželo pridnih otrok, balone, ples, karte, vse pa je prežeto z velikimi željami, da bi se še kdaj vrnil v naš vrtec.

Vzgojiteljica Milena Černela



Kuhali smo kompot

Jesen nam ponuja veliko različnega sadja, ki raste v naših sadovnjakih. Eno izmed najpomembnejših sadežev je vsekakor jabolko, ki ga imajo naši otroci zelo radi. O jabolku se pogovarjamo že kar nekaj dni in skupaj z otroki smo se odločili, da bomo skuhal jabolčni kompot.



Vsak izmed otrok in vzgojiteljic je od doma prinesel eno jabolko. Pred pričetkom dela, smo se natančno dogovorili, kaj in kako bomo počeli, si temeljito umili roke, ter si nadeli predpasnike, da se ne bi umazali. Jabolka smo oprali, jih olupili, razrezali, ter tako razrezana jabolka dali v posodo. Nato smo jabolka malce sladkali, jih potrosili s cimetom za boljši okus in naš kompot se je že kahal na štedilniku v naši kuhinji. Nanj je popazila naša kuharica Marjana, saj se zavedamo, da v kuhinjo ne smemo. Ko se je kompot skuhal, ga je teta Marjanca ohladila, da smo ga pri kosilu lažje pojedli. Kompot smo poskusili prav vsi, tako majhni, kakor tudi veliki in moramo vam sporočiti, da je bil zelo, zelo dober. Nekateri otroci so ga pojedli po dve ali tri skodelice, kar dokazuje, da smo skuhal j zares vrhunski jabolčni kompot.

Bernarda Koroša Pantovič
iz dvojezične enote Prosenjakovci - Pártosfalva



Čiščenje buč pri Malačičevih

Tako kot že nekaj let zapored, smo se tudi letos odpravili k družini Malačič, kjer smo opravili eno najpomembnejših jesenskih del, to je čiščenje buč. Z otroki smo se dan pred odhodom pogovorili, kam bomo šli in kaj bomo tam počeli.

In napočil je tudi ta dan, ko smo se peš po glavni vesti odpravili do družine Malačič. Na dvorišču so nas pričakali Urošev ati Ernest, babica Hermina in dedek Ernest. Ob velikem gospodarskem posloju so že čakale buče, majhni stoli in veliko majhnih in velikih vedrc. Vsak se je usedel kamor je želel in z delom smo lahko začeli. Dedek je z majhno sekiro razrezal buče, mi pa smo jih ena po ena pridno čistili. Otrokom je delo šlo hitro od rok in vedra so se zelo hitro napolnila s semeni. Tudi babica se nam je pri delu pridružila, obiskat pa nas je prišla tudi soseda Albinka, ki se kar ni mogla načuditi, kaj vse zmorejo majhni otroci. Očistili smo veliko buč, a vseh le nismo uspeli.



Ker pa smo bili tako marljivi in delovni, nas je babica pogostila z dobrim pecivom in drobnimi »pogačami«, ki nam je vsem skupaj še kako teknilo. Tudi pijačo smo dobili, saj smo po naporenem delu postali tudi žejni.

Očka, babica in dedek so se nam pred odhodom nazaj v vrtec zahvalili za pomoč, mi pa smo se jim zahvalili, da so nas tudi letos sprejeli in da smo lahko zopet pokazali, kaj vse zmorejo naše male roke.

Zapisala vzgojiteljica Bernarda Koroša Pantovič iz dvojezične enote Prosenjakovci - Pártosfalva



Sredi prekmurske ravnice je raj

Narava nam kaže obarvane liste v drevesnih krošnjah, odpadlo šelesteče listje na tleh pa nam sporoča, da smo zakorakali v jesenski čas. Naši čuti so polni najrazličnejših vtisov. Z vinogradov, za Plečnikovo cerkvijo v Bogojini, je slišati klopotec, in na poljih je vse polno traktorjev z najrazličnejšo potrebno kmetijsko mehanizacijo, da opravijo še zadnje delo na polju pred zimo.



Z roko v roki s starši smo se odpravili na zanimiv in poučen jesenski pohod.

Jutra so čedalje hladnejša, mnogokrat zavita v meglo in toliko bolj se razveselimo, ko skozi oblake pokuka sonce. Vabi nas, da si odpočijemo oči ob toplih jesenskih barvah v naravi, obenem pa si nabere moči v mirnem, sproščujočem okolju.

Strokovne delavke enote Bogojina smo za celoten zavod Vrtci Občine Moravske Toplice organizirale pohod v lepem in toplem jesenskem popoldnevu. Ob vnaprej določeni uri se je na dvorišču vrtca zbrala množica veselih, nasmejanih otrok v spremstvu staršev, starih staršev, sorodnikov, prijateljev in sodelavk. Z veliko dobre volje smo se ob nekaj uvodnih besedah in pozdravu vsem obiskovalcem odpravili novim dogodivščinam naproti. Pot nas je vodila od vrtca na kolesarsko stezo na relaciji Bogojina – Tešanovci. Najmlajše in najmanjše otroške nogice so počivale v otroških vozičkih ob spremstvu svojih bližnjih, nekoliko večje otroške nogice pa so štejele korak za korakom. Na poti smo prečkali lesen most pod katerim je žuborela



Pot nas je vodila tudi preko mostu, pod katerim je žuborela voda.



Ogled obora, v katerem so nameščene divje svinje, je bil za najmlajše prava paša za oči.

voda, obdana z zelenjem. V neposredni bližini je bilo še mogoče videti ostanke mlina z domačijo. Po nekaj korakih se nam je odprl pogled na prekmursko ravnico. Na desni strani smo od daleč opazili visoko ograjo, za njo pa živali. Otroški koraki so kar tekli proti ograji v želji videti živali od blizu. Mladenič Samo nas je že čakal, da nam pove nekaj o videlih živali. Videli smo damjake, košute,...ter izvedeli veliko zanimivih in poučnih stvari npr. o prehranjevanju, razmnoževanju, kako jih ločimo. Ker nas je bilo veliko, pa tudi zaradi razigranosti in veselosti smo bili preglasni, zato smo si živali ogledali le od daleč, saj so zbežale od nas. Pot nas je vodila mimo umetno narejenega jezua, do osrčja gospodarstva, kjer so nas z veseljem pričakali gospodar Stanko Lovrenčec s svojimi najbližjimi in njegovi prijatelji. V znak dobrodošlice so se otroci okrepčali z napitkom in sladkim delom, manjkalo pa ni niti kruha, ne suhih domačih klobas, ne sira ter pijače. Posamezniki, rahlo utrujeni od lepot in videnege so si odpocili v debelo oblazinjenih vrtnih garniturah, nekateri so si ogledali hišo iz lesa. Sledilo je še eno presenečenje, in sicer, ogled divjih svinj. Tu nam je mladi gospodar Samo razložil na konkretnih primerih, v živo, značilnosti, posebnosti in zanimivosti o tej živali. Izvedeli smo o njihovem načinu življenja, prehranjevanja, razmnoževanja, o nevarnostih. Ko bi videli otroške oči, ko je Samo stopil za ograjo k divji svinji, se je dotaknil, jo pobožal. Kar naenkrat je nastala popolna tišina. Še odrasli so ostali brez besed. Strah na

eni strani nas udeležencev pohoda, ter pogum na drugi strani mladega Sama in dobro poznavanje živali. Vsi tiho upamo in želimo, da bo kmalu prišel čas, ko si bomo lahko ogledali še več različnih živali...

Za konec smo bili deležni še enega presenečenja. »Pri hišici v zeleni hosti« se je slišalo prasketanje ognja, zadišalo je po pečenih kostanjih. Ob dobro zavarovanem ognju smo posedli po klopeh in jedli kostanje.

Počasi se je sonce s svojimi poslednjimi sončnimi žarki za ta dan poslovilo, od tihe govornice vseh prisotnih, še vedno veselih in nasmejanih ter nič kaj utrujenih otrok...

Spletli smo nove vezi in poznanstva med otroci iz drugih vrtcev, med odraslimi. In ne nazadnje tudi med našimi gostitelji, ki so nam omogočili, da popoldneva, preživetega z njimi in v njihovi družbi ne bomo pozabili.

Vzeli ste nas medse in nam odprli vrata. Počutili in občutili smo, kako lep občutek je, ko si sprejet. Hvala!

Spoštovani udeleženci pohoda: Veseli smo, da ste se odzvali vabilu. Želeli smo vam pokazati delček narave. Upam, da nam je uspelo. Ni potrebno, da gremo daleč, samo ozreti se je treba, pa najdemo lepoto tudi doma. Ta popoldan je bil poln presenečenj za otroke, in tudi odrasli smo domov odhajali srečni in zadovoljni. In prav je tako.

Ko vidimo svojega otroka veselega in nasmejanega, ni noben korak težak, nobena prehojena pot skupaj z njimi ni zaman, noben čas ni zavržen. Ta čas je dragocen, neponovljiv. In to je največja vrednota! Čas, ko nismo s svojim otrokom, je izgubljen.

vzgojiteljica Bojana Benkovič



Za konec presenečenja, kajti pri hišici v zeleni hosti je zadišalo po pečenem kostanju

Obiskali so nas gasilci

V našem dvojezičnem vrtcu se vsakega obiska zelo razveselimo, še posebej takrat, ko pridejo k nam zanimivi gostje.

In ta dan so to prav gotovo bili. V vrtcu so nas namreč obiskali gasilci PGD Prosenjakovci, a s prav posebnim namenom. Zaposili smo jih, če nam lahko očistijo kanalete, ki jih imamo ob vrtcu. Le te so polne listja in drugih reči in zaradi tega nam voda ne odteka več po kanalu. Čeprav smo se pred njihovim prihodom vsi skupaj zelo trudili da bi jih očistili, pa nam to le ni uspelo v popolnosti. Zato smo morali zaprositi za pomoč tiste, ki so temu delu kos in to so prav gotovo gasilci, ki imajo za taka opravila primerna sredstva.

Gasilci so se našemu povabilu hitro odzvali in se dopoldan na ploščad našega vrtca pripeljali z novo rdečo cisterno. Najprej smo jim povedali kaj vse bi bilo potrebno očistiti, gasilci pa so se že dogovarjali, kako bodo čiščenje izvedli. Pripravili so cevi, priklopili vodo in s čiščenjem kanalet so lahko začeli. Vsi trije gasilci so se na vso moč trudili, da so bile kanalete čim prej prehodne in čiste. Po čiščenju kanalet so nam z vodo oprali tudi našo ploščad, na kateri se zelo radi igrajo naši otroci. Pri delu so se trudili trije gasilci (Ladislav Vöröš, Ernest Malačič in Izidor Koroša), vsi člani PGD Prosenjakovci. Gasilci smo pri njihovem delu pozorno opazovali, a s primerne razdalje, saj jih nismo želeli motiti pri njihovem delu.

Na koncu se vsi skupaj, ki domujemo v našem vrtcu, zahvaljujemo gasilcu Laciju, Ernestu in Izidorju za požrtvovalno in dobro opravljeno delo. Zahvala gre tudi poveljniku PGD Prosenjakovci Štefanu Kovaču, ki je čistilno akcijo organiziral.

Bernarda Koroša Pantović

Meglátogattak bennünket a tűzoltók

Nálunk a kétnyelvű óvodában minden látogatás örömet jelent, különösen, ha érdekes vendégek érkeznek hozzánk.

Ezen a napon pedig bizony érdekesek érkeztek. Az óvodában a Pártosfalvi ÖTE tűzoltói látogattak meg bennünket, még hozzá egy különleges indítékkal. Megkértük őket, hogy legyenek szívesek az óvoda vízvezető árkait kitisztítani, hiszen tele vannak levelekkel és mindenféle mással, és már nem folyik el a víz a csatornából.

Bár az érkezésük előtt mi igyekeztünk kitisztítani, munkánkat nem sikerült tökéletesen elvégezni. Ezért olyanok segítségét kellett kérnünk, akik értenek ehhez a munkához, a tűzoltók azok, akiknek a munkához megfelelő felszerelésük van.

A tűzoltók gyorsan reagáltak a meghívásra, és már délután az óvoda udvarán voltak az új piros tartálykocsival. Először mi mondtuk el mi mindent kell kitisztítani, majd a tűzoltók megbeszélték hogyan fogják a tisztítást véghezvinni.

Előkészítették a csöveket, csatlakoztatták a vízhez, így kezdődött a vízvezető csatorna tisztítása. Mindhárom tűzoltó minden erejével azon dolgozott, hogy a csatornák mielőbb tiszták és vízvezetésre alkalmasak legyenek. A csatorna tisztítása után az udvaron a macskaköveket is lemosták, ahol a gyerekek nagyon szeretnek játszani. A munkában három tűzoltó vett részt, Ladislav Vöröš, Ernest Malačič és Izidor Koroša, mindannyian a Pártosfalvi ÖTE tagjai. Őket munka közben nagy figyelemmel, de megfelelő távolságból követtük, hogy ne zavarjuk őket munka közben.

A végén mindannyian megköszöntük Lacinak, Ernestnek és Izidoroknak az áldozatos és alapos munkát. Köszönet illeti a Pártosfalvi ÖTE parancsnokát is, Kovács Istvánt, aki a munkát megszervezte.

Pantović Bernarda Koroša óvónő

Upokojenci na Pohorju



Upokojenci občine Moravske Toplice so se odpravili na enodnevni izlet na Pohorje. Z zanimivega potepa so nam posredovali fotografijo, ki jo z veseljem objavljamo.

Pet generacij



Pet generacij žensk v družini Vöröš - Janjić iz Prosenjakovcev

Od leve proti desni sedijo: Anna, Martina s hčerko Ajdo, Marta in Jolanka.

Najstarejša - Anna se je rodila l. 1923, najmlajša - Ajda pa letošnje leto, torej l. 2012.

Öt generációnyi nő a Vöröš - Janjić családban Pártosfalván

A fényképen balról-jobbra ülnek: Anna, Martina lányával Ajdával, Marta és Jolanka.

A legidősebb - Anna 1923-ban született, a legfiatalabb - Ajda pedig az idei évben, tehát 2012-ben.

Galerija Murska Sobota Vas vljudno vabi na ogled razstave

FROM PAGE TO SPACE OD STRANI DO PROSTORA



Gre za razstavo nacionalnega pomena, saj na njej sodeluje 137 svetovno znanih mojstrov iz ZDA, Evrope in Daljnega vzhoda. Razstava je tematska. Veliki mojstri sodobne umetnosti so ob svojih temeljnih delih ustvarjali tudi minorna dela iz papirja. Ta dela je kurator, britanec Guy Scharhnenen združil v razstavo z naslovom »From Page to Space« Gre za razstavo skulptur iz papirja oziroma za papir mašeje, ki jo je pripravil Muzej Wessereburg iz Bremna v sokuratorstvu Bettine Brach. Razstava bo na ogled do 16. marca 2013



OBVESTILO O ZAKLJUČKU NATEČAJA "FOTOGRAFIJA MESECA"

Občina Moravske Toplice obvešča, da se 30.11.2012 zaključuje natečaj Občine Moravske Toplice "Fotografija meseca".

Zahvaljujemo se vsem ljubiteljskim in profesionalnim fotografom, ki ste sodelovali na natečaju in s tem obogatili arhiv fotografij Občine Moravske Toplice.

Občina M.Toplice

Uredništvo glasila Lipnica in Oš Bogojina prireja

LITERARNI NATEČAJ - POEZIJA

V občini Moravske Toplice želimo z natečajem spodbuditi in spoznati že znane ali manj znane pesnike, ki se želijo predstaviti s svojimi pesmimi širši javnosti. Sodeluje lahko vsak občan. Pesniki bodo razdeljeni v tri kategorije:

- **osnovnošolci (od 6. razreda naprej) in srednješolci**
- **študentje**
- **vsi odrasli, ki radi pesnijo**

Vsak mesec bo komisija izmed vseh poslanih pesmi izbrala po eno pesem v vsaki kategoriji, ki bo nato priložnostno objavljena v mesečnem glasilu Lipnica oziroma na spletni strani občine Moravske Toplice - www.moravske-toplice.si. Avtorji lahko sodelujejo vsak mesec z več pesmimi, katerih tema je poljubna. Na natečaju lahko sodelujejo le osebe s svojimi lastnimi avtorskimi deli. Avtorji jamčijo, da so pesmi, s katerimi sodelujejo v natečaju, njihova avtorska dela. Sodelujoči dovoljujejo organizatorju v času trajanja natečaja javno objavo, predvajanje in prikazovanje v vseh medijih.

Svoja dela lahko avtorji pošljejo **do vključno 20. v mesecu** na elektronski naslov: poezija.lipnica@gmail.com.

Zraven pesmi **OBVEZNO** pripišite naslov pesmi, ime in priimek, svoj domači naslov, datum in letnico rojstva, kontaktno številko oz. elektronski naslov ter v katero izmed navedenih skupin spadate (osnovnošolci/srednješolci, študentje, vsi, ki radi pesnijo).

Upamo na čim večji odziv in se veselimo vseh poslanih pesmi.

Uredništvo Lipnice v sodelovanju z Oš Bogojina

Pavšalno nadomestilo in prehod na elektronski način poslovanja



Obveščamo vas, da odaja pavšalnega obračuna za leto 2012 v papirnatih obliki več ne bo mogoča. Z 1. julijem 2012 poteka poslovanje imetnikov dovoljenja za uveljavljanje pavšalnega nadomestila z davčnim organom le še v elektronski obliki preko portala e-Davki. Za elektronski način poslovanja potrebujete imetniki dovoljenja za uveljavljanje pavšalnega nadomestila ustrezno opremo, dostop do interneta ter digitalno potrdilo.

Sporočamo vam, da v kolikor sami ne želite oz. ne morete poslovati na ta način, lahko za elektronsko poslovanje pooblastite drugo fizično osebo ali pravno osebo. Tudi na KGZ - Zavod Murska Sobota nudimo to storitev. Če obračuna pavšalnega nadomestila ne nameravate oddati sami vas pozivamo, da čim prej uredite vsa potrebna pooblastila oz. da se povežete z vašim terenskim svetovalcem. Postopek pooblaščenja lahko traja več tednov zato je izrednega pomena, da so pooblastila urejena pravočasno ter, da se oddajo vsi obrazci v predpisanem roku.

Za podrobnejše informacije lahko pokličete na KGZS - Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota, na telefonsko številko (02) 539 14 44, oziroma se obrnete vašega terenskega svetovalca.

S strankami gradimo zaupanje in dolgoročno partnerstvo, saj ponujamo zanesljivost in strokovno delo.

Pripravil:

Aleksander Lazar



Direktor:

Franc Režnja

2. VAŠKI DAN V BOGOJINI

Organizatorji več kot zadovoljni

Vaški odbor Bogojina je z društvi iz Bogojine v nedeljo, 4. 11. 2012, organiziral 2. vaški dan. Krajan Bogojine in gostje so se lahko udeležili raznih prireditev in se medsebojno družili. Organizatorji so pripravili prvenstveno nogometno tekmo Bogojina : Kobilje, kostanjev piknik, folklorni večer in družabno srečanje krajanov Bogojine ob živi glasbi.



Udeležba na vseh prireditvah je bila odlična, predvsem pa je razveseljevalo dejstvo, da so bili mladi tisti, ki so z svojo udeležbo in prisotnostjo povezovali vse prireditve.

Člani folklorne skupine, ki so organizirali mednarodni folklorni večer, na katerem so nastopili tudi pevci in plesalci iz Madžarske, Hrvaške, Prlekije, so bili zadovoljni z obiskom in odzivom nastopajočih, slednji pa so bili navdušeni nad celotnim dogajanjem, sprejemom in pogostitvijo.



Na pikniku in večernem družabnem srečanju je bilo poskrbljeno za hrano in pijačo, nagradne igre ter presenečenja za obiskovalce.



Kot sta dejala glavna organizatorja, predsednik vaškega odbora Bogojina Igor Camplin in predsednica KUD-a Stanka Sukič, je namen Vaškega dneva bil dosežen, saj je združeval vse kraja-



ne Bogojine, ki so s svojo udeležbo, delom, nastopom ali materialnim prispevkom dokazali, da ljudje pogrešajo podobna druženja.

Matjaž Cerovšek

Poljaki na obisku v Moravskih Toplicah Občina predstavila projekt Oaza zdravja, TIC predstavil strukturo obiskovalcev

V začetku septembra so poljski projektni partnerji murskosoboškega CZR-ja v okviru strokovne ekskurzije po Pomurju obiskali Moravske Toplice, ogledali so si Občino Moravske Toplice in občinski TIC.

Kot primer dobre prakse so jim na Občini predstavili obsežen projekt Oaza zdravja. Poljaki so bili radovedni, poleg projektnih aktivnosti jih je zanimala še organiziranost in funkcioniranje lokalne samouprave pri nas, zato z vprašanji niso skoparili.

O strukturi obiskovalcev Moravskih Toplic in naši turistični ponudbi so več izvedeli v TIC-u, več o črni in zdravilni termo-mineralni vodi pa v Termah 3000.

Navdušenih obiskovalcev iz poljske občine Ketrzyn ne bomo tako kmalu pozabili.

Janja Bürmen
TIC MT



Po katastrofalnem uvodu nogometaši Čarde nepremagljivi

25. avgusta so pričeli s tekmovanjem nogometaši v 3. Slovenski nogometni ligi vzhod. Za nogometaše Čarde je bil to začetek, ki se ga ne bomo z veseljem spominjali. Po uvodnih petih krogih smo zabeležili samo eno zmago, en remi in tri poraze, vse doma. Zadnji poraz proti NK Šmarje pri Jelšah je bila prava katastrofa, saj smo izgubili kar z 6:0. Pogled na lestvico je bil tak, kot ga mi nismo vajeni, saj smo vedno kotirali na sam vrh lestvice. Vodilni v klubu smo verjeli v igralce in v trenerja in smo se že naslednji ponedeljek vsedli in se pogovorili. Zdaj lahko povemo, da jo bil ta sestanek prelomnica v tem prvenstvu in na nek način šok terapija. Po tem sestanku nogometaši Čarde ne poznamo več poraza. Od takrat smo petkrat zmagali in enkrat remizirali, pa še takrat smo imeli veliko smole. Po enajstih odigranih krogih smo tako zbrali 20 točk in smo 4 točke za vodilnim Veržejem na četrtem mestu, s čimer smo lahko zadovoljni. Do konca jesenskega dela nas še čakata dve tekmi in sicer doma z Ljutomerom in v gosteh v Zrečah.

Da smo imeli slab štart v jesenski del sezone, je bilo tudi na nek način pričakovati, saj smo imeli na začetku sezone skoraj polovico moštva izven igre. Nekaj igralcev je imelo prepoved igranja, nekateri so bili službeno odsotni, eni poškodovani. Trenerju Štefanu Šavlu ni bilo prijetno, ko je moral sestavljati ekipo le s polovico igralskega kadra. Omeniti pa še velja, da se je spremenil tudi igralski kader in novi igralci se niso takoj najbolje ujeli in vključili v igro. Zdaj so se stvari postavile na svoje mesto in pričakujemo zelo uspešno nastopanje tudi v nadaljevanju ligaškega tekmovanja. Naš cilj je uvrstitev v zgornji del lestvice 3. SNL vzhod.



Na sliki kapetan in vodja ekipe NK Čarde Iztok Kerčmar v eni od napadalnih akcij, ko so kar s 7:0 premagali nogometaše Rakičana.



Trener Štefan Šavel je z rezultati svoje ekipe več kot zadovoljen.

KMN Ivanci je 26.8.2012 praznoval 30. obletnico kluba in otvoritev reflektorjev.

V zadnjih letih smo veliko vložili v izgradnjo infrastrukture na igrišču in ob njem. Zgradili smo slačilnice s tuši za domače in gostujoče ekipe, nadstrešek, lovilne mreže za goli, odbojgarsko igrišče na mivki, ograjo okrog igrišča, hišice za rezervne igralce, razsvetljavo na igrišču (reflektorje), kateri so danes doživeli svečano otvoritev in blagoslovitev, veliko vlagamo v travnato površino na igrišču in nabavili vrtni traktor za košnjo in ALU- gole z mrežami. Prav tako pa tudi uspešno nastopajo igralci KMN Ivanci v občinski ligi malega nogometa Občine Moravske Toplice. Prve uspehe so doživeli prav v tej ligi saj smo bili občinski prvaki leta 1996/1997. Leta 1999 smo bili soustanovitelji Pomurske lige v malem nogometu, kjer smo nastopali eno sezono. naslednje leto smo se vrnili v ligo malega nogometa Moravske Toplice, kjer tekmujemo še danes in smo dosegli svoje največje uspehe:



sezona 2006/2007 (6.) mesto
sezona 2007/2008 (2.) mesto
sezona 2008/2009 (1.) mesto
sezona 2009/2010 (1.) mesto
sezona 2010/2011 (1.) mesto
sezona 2011/2012 (1.) mesto.

Klub ima prav tako ekipo veteranov, ki uspešno nastopa v občinski ligi veteranov. Letos smo priredili 3. tradicionalni memorial za pokojne igralce, kjer nastopa 6 - 8 povabljenih ekip. Na obletnici kluba smo odigrali tudi prijateljske tekme in sicer:

KMN Ivanci : SVETNIKI Občine Moravske Toplice, ki se je končala z rezultatom 9:6 za veterane Ivanec, drugo tekmo so odigrali slovenski ŽUPNIKI : KMN Sebeborci z rezultatom 5:4 za župnike in odigran je bil superpokal Občine Moravske Toplice med:

KMN IVANCI : KMN FILOVCI
(prvaki občinske lige) (prvaki občinskega turnirja)
z rezultatom
2 : 6

Alojz Trplan



MONOKOMEDIJA LEPO JE BITI BENO KAR DVAKRAT V MORAVSKIH TOPLICAH Ko volk iz Gorenjske vpraša »markečo« Rdečo kapico: »Kaj je to VÜJA«?

Monokomedija scenarista Aleša Nadaja Lepo je biti Beno pa take pa to, v izvedbi in režiji Gorazda Žilavca, ki je bila uprizorjena na predvečer dneva reformacije v dvorani gasilskega doma Moravske Toplice, je bil v celoti razprodana. Zato so se organizatorji odločili, da se lovec Beno še enkrat znajde na odru moravskotopliškega gasilskega doma. Druga predstava je bila minulo soboto in tudi tokrat je dodobra napolnila dvorano.



Beno je lik iz znane televizijske humoristične nanizanke Lepo je biti sosed, v kateri ga je izvrstno upodobil Gorazd Žilavec. Zaradi tega so se ustvarjalci serije odločili, da o Benotovih zgodah in nezgodah pripravijo še monokomedijo. Beno Sagadin je zaprisežen lovec, ljubitelj nogometa in piva Patriot. Njegova lovška družina Livada ima občni zbor, na katerem naj bi izvolili novega predsednika. Kandidira tudi Beno, zato na zbor pride nekoliko prej, da si v miru pripravi svoj nagovor zeleni bratovščini. Doma mu namreč njegova žena Žuža preveč visi za vratom. Ko pride v dvorano opazi, da je nekaj članov lovske družine že prisotnih – gre seveda za publiko v dvorani. Pred njimi malo »povadi« svoj govor.



V eni od predstav sta se srečala tudi Rdeča kapica iz Koroške in volk iz Primorske, in sicer brez komunikacijskega šuma



Odlični Gorazd Žilavec v vlogi Bena Sagadina



Od smeha in dobre volje so pordela tudi lička



Zadovoljna publika je dokaz, da se človek občasno zares mora od srca nasmejati.

Mimogrede ga zanese v otroštvo, na njegove lovske začetke in zakaj je postal tako zagrizen član zelene bratovščine. Ves čas predstave Beno komunicira s publiko (njegovimi lovskimi tovariši) in tako nastane dobra ura smeha, zabave in iskrivih dialogov, v aktivno sodelovanje pa je pritegnil kar nekaj gledalcev. Skratka, Beno je navdušil publiko v Moravskih Toplicah. Ker pa je občinstvo v interaktivni predstavi tako rado sodelovalo nam tudi priča, da skoraj vsak človek ima v sebi nekaj igralskega daru, le priklicati ga je iz posameznika potrebno na ustrezen način.

Predstavniki Krajevne skupnosti Moravske Toplice so ob prvi predstavi v znak dobrodošlice pogostili občinstvo, kar je samo dokaz, da smo Prekmurci še vedno dobri ljudje ...



zvezda
HOTEL - RESTAVRACIJA - PIVNICA
murska sobota - slovenija

RESTAVRACIJA IN PIVNICA ZVEZDA,
Trg Zmage 8, 9000 Murska Sobota
T: 02/539-15-72 (70) | M: 031 784 536



Dnevna ponudba treh vrst malic
s samopostrežno juho in solato ...

Dnevna ponudba kosil
s samopostrežno juho in solato ...

Nedeljska samopostrežna kosila

Dnevna ponudba »Zvezdine dobrote«
kisla juha, bograč, vampi, golaž, pivska ponev ...

Bogata ponudba jedi po naročilu

Razširjena ponudba pizz
Zvezda, kmečka, klasika, margerita ...

Zbiramo naročila za zaključene skupine
POROKE, ABRAHAMI, ROJSTNI DNEVI, OBLETNICE, SREČANJA,...
DOBRODOŠLI PRI ZVEZDI V MURSKI SOBOTI

NAGRADNA KRIŽANKA: ZVEZDA TURIZEM D.O.O.



murska sobota - slovenija

Pokrovitelj nagradne križanke Zvezda turizem d.o.o., Murska Sobota, ki bo trem uspešnim reševalcem poklonil vrednostne bone.

Geslo križanke, ime in priimek ter naslov pošljite na dopisnici do četrтка, 22. novembra 2012 na naslov: Občina Moravske Toplice, Kranjčeva ulica 3, 9226 Moravske Toplice, s pripisom nagradna križanka.

				AVTOR: JANEZ DONŠA		OBOŽEVANJE V PESMI	ALARMNA NAPRAVA	MERA ZA RITEM		MAKEDONSKO MESTO OB GRŠKI MEJI	NADA NUČIČ	GRŠKI LIKER	SKUPEK VOŠČENIH CELIC V PANJU	
				KONICA					STUD. OGABA					
				MESTO NA DESNEM BREGU PADA CEZIJI										
										OLIVER TOBIAS PREVAJALEC ŠKERLJ				
				ANCONA				HUDIČ, SATAN					GLAVNI JUNAK HOMERJEVEGA EPA	VELIK IN DEBEL NOS
				RADIJSKA NOVINAR-KA JOCIF				MOŠKI POTOMEČ						
	DEFEKT, OKVARA	JAVNA LETALSKA PRIREDITEV	ŽIVAL S ČLENASTIM TELESOM	AMERIŠKA INACICA LOTA	TURŠKI FEVDALNI MOGOTEČ	JUNAK KIRGIŠKEGA EPA VALENTIN OMAN			NOVINAR, AMBROŽIČ					
									IGRALEC KONČAR					
TRDI OVCJI SIR OSTREGA OKUSA								VNETJE OČESNE ŠARENICE						
VELIKO, VISOKO GORSTVO								NAJVEČJI PTIČ TEKAČ			STANE UREK			
											NASPROTNI KOT			
OBJEKT V PULI						TANTAL			PROTI-STRUP	SREDNJE VELIK LOVSKI PES	KARTOGRAF RUSKO OBMORSKO LETOVIŠČE			
						MEHIŠKI ROCKER (CARLOS)								
SLOVITI KENJSKI TEKAČ (HENRY)					ŠTIČIŠČE ŽIVČNIH CELIC	AM. MIKRO-BIOLOG					ŽELEZOV OKSID			
											DEL FOTO-APARATA			
MILE AČIMOVIČ				MESTO V TEKSASU	HR. NOGOMETAS (ROBERT)							EDEN OD ARGONAVTOV V GRŠKI MITOLOGIJI	REZULTAT SEŠTEVANJA	
SLOVENSKI SKLADATELJ LAZAR														
SLIKARKA RUKAVINA								PREMETENEC, LUMP ŽIVALSKA USTNICE			VOJAŠKI POLOŽAJ TELESA			
IGOR TORKAR			NIZEK ŽENSKI GLAS	POT ZA TRAMVAJ				SLADEK KITAJSKI SADEŽ			NAPAKA			
											14. GRŠKA CRKA			
LITRSKA STEKLENICA								MESTO OB TISI V VOJVODINI EVA NOVŠAK			MLEČNI NAPITEK			
											ALUMINIJ			
MESTO V ZALEDJU ŠIBENIKA					LASTNOST GOLEGA POBOČJA									
STAR IZRAZ ZA MADZARE					AVTOR ROMANA ARIANA (CLAUDE)					AMERIŠKI IGRALEC (RAY)				

PRAVILNA REŠITEV GESLA NAGRADNE KRIŽANKE PREJŠNJE ŠTEVILKE LIPNICE : DR. JOŽEF SMEJ NASLOVNI ŠKOF. Med prispelimi pravilnimi rešitvami smo izžrebali naslednje nagrajence: 1. MATEJ GOMBOC, FILOVCI 5A, 9222 BOGOJINA, 2. PILHAR ŠTEFAN, SUHI VRH 130, 9222 BOGOJINA, 3. DANČ MARJETA, PROSENJAKOVCI 41A, 9207 PROSENJAKOVCI. Izžrebanim nagrajencem čestitamo, praktične nagrade prispeva TIC Moravske Toplice.

KOLEDAR PRIREDITEV V OBČINI MORAVSKE TOPLICE

NOVEMBER 2012

Pripravlja: TIC Moravske Toplice, www.moravske-toplice.com

Naziv in vrsta prireditve	Kratek opis prireditve	Kraj izvajanja	Datum	Organizator	Info
FOLKLORNI VEČER	Nastop folklorne skupine iz Hrvaške, iz Števanovec, nastop domače folklore z ljudskimi pevci in folklorne skupine iz Križevec.	Bogojina, vaški dom	4. 11. 2012, 18.00	KUD Bogojina	Stanka Sukič, 041 346 529
MARTINOVANJE V TERMAH VIVAT	Martinovanje v restavraciji z živo glasbo.	M. Toplice, hotel Vivat	10. 11. 2012, 19.00	Terme Vivat	Lidija Lajh, 02 538 21 07
MARTINOVANJE IN KRST MOŠTA	Zabavno martinovanje.	Prosenjakovci	10. 11. 2012	KTD Ady Endre Prosenjakovci	Ladislav Vöröš, 051 358 675
MARTINOVANJE V TERMAH 3000	Martinovanje v Termah 3000	M. Toplice, Terme 3000	10. 11. 2012	Terme 3000	02 512 22 00, www.termes3000.si
MARTINOV POHOD	Pohodna dogodivščina – prekmurski vinotoški eldorado vabi rekreativce, ljubitelje odličnega vina in domačih dobrot. Žrebanje kuponov za BOGATE NAGRADE TERM VIVAT.	Martjanci – M. Toplice – Filovski breg	10. 11. 2012 Start v Martjancih pri igrišču ob 9.30, v M. Toplicah, pri Termah Vivat ob 10.00	TIC Moravske Toplice, Občinska športna zveza, Turistično društvo Martin Martjanci	02/538 15 20 www.moravske-toplice.co
MARTINOVA NEDELJA V GAJU	Blagoslovitev društvenega vina in vina vinogradnikov v Gaju, druženje s pesmijo ob pokušanju mladega vina iz vinograda Vitis Vitae ter mladega vina vinogradnikov.	Filovci - Filovske gorice Gaj	11. 11. 2012, 14.00	Vinogradniško turistično društvo Gaj Filovci	041 631 193, darinka.t@siol.net
OD IDEJE DO IZDELKA – USTVARJALNE DELAVNICE	Vabljeni k sodelovanju	Bogojina, osnovna šola	13. 11. 2012	OŠ Bogojina	Sabina Juhart, 02 547 90 80
BEAUJOLAS NOVEAU	Pokušina Beaujolais nouveau vina ob spremljavi glasbe in vrhunske kulinarike.	M. Toplice Hotel Livada Prestige	15. 11. 2012, 16.00	Terme 3000	info@termes3000.si
MARTINOVANJE	Program s humorjem in rajanjem.	Fokovci, vaško gasilski dom	24. 11. 2012, 18.00	KTD – CEKER Fokovci	Kornelija Kianec, 041 964 699, davorin.kianec@siol.net
RAZSTAVA ADVENTNIH ARANŽMAJEV	Razstava adventnih in drugih prazničnih aranžmajev – izdelki ustvarjalno rokodelskih delavnic	Martjanci, dvorana vaškega doma	24. 11. 2012, 11.00 - 20.00	TD Martin Martjanci	Zeljka.hoblaj@gmail.com ali jasmina.papic@gmail.com
PRIKAZ IZDELAVE ADVENTNIH VENČKOV IN RAZSTAVA	Preskusite svoje rokodelske sposobnosti!	Prosenjakovci, stari gasilski dom	25. 11. 2012, 10.00-16.00	Rokodelsko društvo Vrtnica Prosenjakovci	Suzana Malačič, 031 460 015
17. DAN ODPRTIH VRAT Z DOBRODELNIM BAZARJEM	V pričakovanju praznikov.	Fokovci, OŠ	30. 11. 2012	Osnovna šola Fokovci	02 544 90 20, 041 798 722, ravnateljica.osmsfo@guest.arnes.si
NOVOLETNI SEJEM	Sejem dekorativnih prazničnih izdelkov.	Bogojina, OŠ	30. 11. 2012	Osnovna šola Bogojina	Sabina Juhart, 02 547 90 80
ADVENTNA TRŽNICA	Praznična tržnica izdelkov domačih obrti.	M. Toplice, pred evangeličansko cerkvijo	1. 12. - 2. 12. 2012	TIC Moravske Toplice	www.moravske-toplice.com
ADVENTNI KONCERT ŽENSKI PEVSKEGA ZBORA PETROL	Zbor, ki letos praznuje 35-letnico obstoja. Zborovodkinja je vodja zbora Opere in baleta Ljubljana.	M. Toplice, evangeličanska cerkev	2. 12. 2012 11.00	TIC Moravske Toplice	www.moravske-toplice.com
OTVORITEV PRAVLJIČNE DEŽELE	Otvoritev pravljичne dežele, igrice za otroke, s katero se predstavijo strokovne delavke zavoda, pohod z lanternami do zelenice pred vrtcem.	M. Toplice, Terme Vivat ter zelenica pred vrtcem M. Toplice	1. 12. 2012, 16.00	Zavod vrtci občine Moravske Toplice	02 538 14 70
USTVARJALNE DELAVNICE	Spoznavajte različne rokodelske tehnike.	Martjanci, vaški dom	Vsak ponedeljek od septembra do junija 18.00–20.00	TD Martin Martjanci	Jasmina.papic@gmail.com